No. 34. 1825.

BREDASCHE COURANT

ZATURDAG den 20 AUGUSTUS

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, ontvangen hebbende eene missive van den Heer Arrondissements Inspecteur, van den 15 Augustus 1825; houdende kennisgeving dat Zijn Exc den Heere Gouverneur der Provincie heeft goedgevonden, bij Besluit van den 8 te voren, n°. 57, de Surnumerair de Heer *Pieter Matthijs Lammers*, te belasten met de provisionele waarneming, van de door het overlijden van den Heer *J. F. Mansfeldt*, vacerende post, van Ontvanger der Directe Belastingen, binnen deze Stad; en dat voornoemde Provisionele Ontvanger *Lammers*, deszelf Bureau houden zal, ten Kantore van den Heer Ontvanger der Accijnsen *D. A. Clarion*, in de Nieuwstraat binnen deze Stad.

BRENGEN hetgeen voormeld ter kennisse van de belanghebbenden, met aanmaning om hun verschuldigde aanteslagen, of met de maandelijksche aanbetaling van het door hun verschuldigde wegens de Directe Belastingen, promptelijk te continueren, ten einde zich daardoor voor schade te behoeden.

BREDA den 18 Augustus 1825.

J. F. DE ROIJ, vt.

Ter ordonnantie van Dezelven,

De Secretaris der Stad,

OUKOOP.

*** De persoon van *F. Joseph*, wordt uitgenoodigd, om zich ter Secretarij van *Breda* aantemelden, ten einde aldaar voor hem belangrijke informatie te erlangen.

SPANIE.

MADRID den 4 Augustus. Volgens een koninklijk besluit, in het dagblad van heden aangekondigd, zal van de vaste goederen der Inquisitie voortaan, even als van alle andere grondbezittingen, belasting worden betaald.

l'Empecinado, de schrik der Franschen in den oorlog tegen *Napoleon*, welke naderhand de spaansche constitutie ter goeder trouw is toegedaan geweest, is deswegens in regten vervolgd en ter dood veroordeeld. Als een bijzonder genade-bewijs is deze straf in eene altijddurende gevangenis veranderd. — Een sergeant, welke door de militaire commissie, wegens vermeende Godslastering, bijna onverhoord ter dood is veroordeeld, heeft uitstel van den Koning erlangd, en wel bij een bijzonder besluit, waarbij het oordeel over dergelijke misdaad aan de regtbank der Alcaldes wordt opgedragen. — De leden der militaire commissie zijn hoogst verbolgen over deze wending, welke deze zaak genomen heeft. Intusschen vleijen de gematigden zich steeds met eene aanstaande vernietiging dezer militaire regtbanken, doch het schijnt, dat men zich nog niet sterk genoeg gevoelt om dergelijken maatregel vol te houden.

De toestand der geldmiddelen blijft steeds dezelfde. Men heeft in den uitersten nood verscheiden constitutionelen verlof gegeven, om hunne *zuivering* tegen grof geld, in evenredigheid met hun bekend vermogen, te *koopen*, en dit hulpmiddel heeft voor ettelijke weken nog eenig gereed geld aangebragt, doch in den tegenwoordigen tijd zijn deze sommen weder verteerd, en heeft men een *depôt* van 30000 piasters moeten aantasten, ten einde in de dagelijksche behoeften van het paleis te voorzien. — In dezen stand van zaken spreekt men van eenige spaansche huizen, welke geld en goed willen leveren, onder verband van de eigendommen der geestelijkheid; de klip, waarop de constitutionele orde van zaken is gestrand. Dit gerucht alleen heeft dan ook een aantal geestelijke naar St. Ildephonse, het tegenwoordig verblijf des Konings doen stromen, ten einde het nemen van een dergelijk besluit te verhoeden.

VAN DE GRENZEN den 10 Augustus. De stad Saragossa is weder verontrust geworden door eene hevige twist tusschen de voorstanders van het gouvernement des Konings en de Carlisten; verscheidene der laatstgenoemde zijn in verzekerde bewaring gesteld.

RUSLAND.

PETERSBURG den 30 Julij. De *Courier Asiatique* bevat het onderstaande uittreksel uit eenen brief van de grenzen van China.

„ Gedurende den zomer van 1824, was de hitte te Pekin zeer sterk; in de maand Junij teekende de thermometer van *Reaumur* in de schaduw 30 graden. De overstroomingen en slechte oogst, die men drie jaren achter elkanderen gehad heeft, hebben eene buitengewone duurte binnen de hoofdstad te weeg gebragt. De sterfte is aldaar ook zeer toegenomen.

„ *Dao Gouan*, tegenwoordige Bogdokhan van China, is goed voor zijne onderdanen. *Soun Tehjoun Tan* is zijn eerste minister. Deze is dezelfde, die in 1794 te Jekhe het gezantschap van lord *Macarthney* ontving, en in 1816 benoemd werd, om lord *Amherst* te ontvangen. De generaal *Agouy*, kleinzoon van den minister, is na hem de eerste persoon. Thans zijn er niet meer zulke vermogende mannen ten hove, als onder de regering van *Tria Tsing*. De Manjoursche taal is bijna in vergetelheid geraakt. De militaire krijgstucht verzwakt.

„ De Russische zending staat bij het Chineesche gouvernement zeer goed en geniet eene volkomene rust. Dezelve bestaat uit acht personen, een opper-priester (archimandrit) daaronder begrepen. Het klooster is vergroot en de opper-priester is voornemens, aldaar nog eene kapel te plaatsen, ten einde in dezelve oude beeldtenissen te zetten. Hij roemt zeer den ijver van de kooplieden van Kiakhta en bijzonder ook van den directeur *Gallakhorsky*, tot versiering der heilige tempels van Pekin.

„ Men is voornemens, om tot de viering van den godsdienst voortaan de Chineesche taal te gebruiken, en de joromonaque *Daniel* houdt zich onledig, om de gronden van het Christelijk geloof in die taal over te zetten; vijftig fabelen van Æsopus zijn reeds in die taal overgebragt.

„ Te Pekin zijn thans nog maar drie zendelingen, de bisschop *Pius* en de paters *Ribeira* en *Haou*. Derzelver congregatie bestaat uit Chineesche monniken. Hoezeer men den Roomschen godsdienst in China duldt, wil men er echter geene nieuwe zendelingen hebben.

DUITSCHLAND en aangrenzende Rijken.

FRANKFORT den 17 Augustus. De regtstreeksche berigten uit Hydra en Naupli gaan niet verder dan tot den 2 Julij, en geven dus geene andere berigten omtrent den staat van zaken daar te lande dan uiterlijk tot den 30 Junij, als wanneer de Egyptenaren na het mislukken van den aanval op de molens tegen over de vesting Naupli, weder naar Tripolitza waren terug gekeerd. - De Grieken begrooten het verlies der Turken op 500 Man; de Turken zeggen daarentegen, dat zij bijna niets hebben verloren.

De bijzonderheden omtrent dezen mislukten aanval, komen overeen met die, welke de fransche generaal *Roche* reeds deswegens heeft opgegeven. — Op den terugtogt naar Tripolitza heeft *Ibrahim* Argos in brand gestoken. — *Demetrius Hypsilanti*, welke de molens heeft verdedigd, is *Ibrahim* met 1400 man nagetrokken, terwijl *Colocotroni* aan den anderen kant de bergengte bezet hield. — Het spreekt van zelf, dat deze berigten geene nadere opheldering kunnen geven omtrent het gerucht, wegens het gevangen nemen van het bedoeld opperhoofd. De omstandigheid echter, dat men zelfs den 20 Julij nog niets deswegens op Corfu had vernomen, geeft aanleiding, om de echtheid van dit berigt meer en meer in twijfel te trekken.

De tijdingen uit Griekenland, over Marseille ontvangen, zijn van geene latere dagteekening, en komen van de zijde der fransche marine. „ *Ibrahim*," dus schrijft men van dien kant, „ heeft oogmerk gehad, om regtstreeks op Corinthe aan te rukken, ten einde zich aldaar te vereenigen met troepen, welke de Seraskier van de zijde van Salona zoude hebben laten overschepen. Deze troepen zijn niet verschenen, en daarop heeft de Egyptenaar het besluit genomen, om naar Tripolitza terug te keeren, ten einde eene afdeeling versche troepen welke van Kandia moest zijn overgebragt, af te wachten. Dit ontwerp heeft hij ongehinderd volvoerd. — Zijne gemeenschap met Calamata wordt, wel is waar, door eenige grieksche partijgangers bemoeijelijkt, doch deze zullen, naar alle waarschijnlijkheid, niet in staat zijn de vereeniging der bedoelde afdeeling met het gros van zijne krijgsmagt te verhinderen."

Wijders meldt men uit Marseille weinig troostrijks aangaande de geestgesteldheid der Grieken zelve. „ *Colocotroni*" dus luiden de berigten „ is thans met de daad aan het hoofd van het bestuur; zijne personelijke vijanden *Coletti* en *Maurocordato* zijn niet gevat, veel min onthoofd, doch hebben vrijwillig hun ontslag genomen als leden der centrale regering, en men wil, dat laatstgenoemde weder naar Missolongi zal terug keeren. De regeringen der eilanden daarentegen, welke steeds de gewigtigste diensten aan de gemeene zaak hebben bewezen, willen zich geenszins de wet door *Colocotroni* laten voorschrijven, maar luisteren altijd naar de bevelen uit Hydra, werwaarts *Conduriotti* onlangs is teruggekeerd; welke oneenigheid de regering, die zich steeds in de vesting Naupli ophoudt (welke sterkte tot dus verre bezetting van de eilanden in heeft) meer bekommering inboezemt dan zelfs de tegenwoordigheid van *Ibrahim* op den Peloponesus." — Van *Goura*, die in der tijd een magtige steun der centrale regering tegen *Colocotroni* en de zijnen is geweest, wordt in deze brieven niets gemeld. —

(*Het vervolg op den kant van deze bladzijde*)

Het is in dergelijke omstandigheden niet te verwonderen, dat er weinig eenheid in de krijgsverrigtingen der Grieken bestaat, en dat het den *Kapudan-Bassa* niet zwaar is gevallen zijne scheepsmagt onverhinderd voor Missolongi te brengen; waaromtrent men met veel belangstelling nadere berigten te gemoet ziet.

FRANKRIJK.

PARIJS den 14 Augustus. De ordonnantie des Konings, omtrent St. Domingo, luidt aldus:

Karel, door de gratie Gods, Koning van Frankrijk en Navarre,

Aan al degenen, die deze zullen zien, heil!

Gezien art. 14 en 73 van het charter;

Willende voorzien in hetgeen het belang van den Franschen handel, de onheilen der voormalige kolonisten van St. Domingo en de tegenwoordige toestand der ingezetenen van dat eiland vorderen;

Hebben bevolen en bevelen hetgeen volgt:

Art. 1. De havens van het Fransche gedeelte van St. Domingo zullen voor den handel van alle natien worden opengezet.

De regten, in deze havens geheven wordende, hetzij voor schepen, hetzij voor koopwaren, zullen voor alle vlaggen gelijk en even hoog zijn, met uitzondering van de Fransche vlag, waarvoor deze regten de helft zullen bedragen.

2. De tegenwoordige inwoners van het Fransche gedeelte van St. Domingo zullen, in vijf gelijke termijnen van jaar tot jaar, te beginnen met den 31 December 1825, in de schatkist en de kas van consignatie van Frankrijk storten de som van honderd vijftig millioenen franken, bestemd om de oude kolonisten, die zulks verlangen, schadeloos te stellen.

3. Op deze voorwaarden, verleenen wij, bij deze ordonnantie, aan de tegenwoordige ingezetenen van het Fransche gedeelte van St. Domingo eene volkomene onafhankelijkheid van hun gouvernement.

De tegenwoordige ordonnantie zal met het groot zegel bezegeld worden.

Gegeven te Parijs, in het kasteel der Tuilerien, den 17 April 1825, het eerste van onze regering.

(*Get.*) KAREL.

— Een dagblad maakt omtrent deze ordonnantie de volgende aanmerkingen:

„ De erkenning van St. Domingo is een groote stap op de loopbaan der beschaving; zij zet dezelve op eenen dag verscheiden eeuwen vooruit; meer dan een oud beginsel wijkt, een vooroordeel zoo oud als de tijd vervalt. Er is geen tweederlei geslacht van menschen meer, het verschil der kleur is weg, de vurigste wensch der menschheid is door de wet en de staatkunde bekrachtigd.

„ Welke groote gebeurtenis te midden der lage bijgeloovigheid dier wargeesten, welke, uit hunne holen der duisternis, over menschen, wetten en rijken willen heerschappij voeren; te midden van dien drom van duisterlingen, die de wereld in opstand hopen te brengen door den hefboom van drieste domheid en grove dweepzucht! Alles ontwikkelt, alles beweegt zich, alles wordt verlicht; een enkele straal van de groote licht-kreits is voldoende, om de pogingen van de kinderen der duisternis te verijdelen.

„ De factie van den ouden tijd is bijna verplet; het is een donderslag, die haar getroffen heeft. Heden mort zij, morgen zal zij in scheldwoorden losbersten; ijdele woede, onzinnige kreten, die noch den gang des tijds, noch de vorderingen van den menschelijken geest zullen stuiten.

„ Reeds beklagen zich de rugwaarts-gangers, dat er een beginsel verloochend wordt. Hoe, zeggen zij, zal men de blanke rebellen niet erkennen, als men de zwarte opstandelingen in de groote staats-familie van Europa opneemt? Op dit denkbeeld, dat men eenen kleurling te midden der staats-gezanten zal moeten verdragen, dat men hem aan hetzelfde feestmaal als de ambassadeurs van het zeer heilige verbond zal zien toelaten, tusschen den nuntius van den Paus en den prins van *Castelcicala* ijzen alle oude staatkundige casuïten, bezwijmen alle helden van de etikette, teekenen zich alle heiligen van de congregatie, als of de heilige geest hun verschenen ware: intusschen het zal alzoo geschieden, en alle edeldenkenden zullen juichen."

— Eergisteren is de aartsbisschop van Parijs van Rome alhier terug gekeerd, hetwelk door het klokken-gelui van *Notre-Dame* werd aangekondigd.

— Van de stad Salins zijn 327 huizen verbrand. De schade wordt op 7,042,925 begroot.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 14 Augustus. Verscheidene dagbladen hebben sedert eenige tijd de benoeming gemeld van den heer gouverneur van Zuid-Braband tot het bestuur onzer kolonien in de Oost-Indien, onder den titel of van gouverneur-generaal, of van commissaris speciaal of generaal. Niets officieels daaromtrent vernomen hebbende, oordeelden wij die geruchten niet te moeten opnemen; maar thans kunnen wij met zekerheid berigten, dat eerst bij besluit van den 10 dezer, de burggraaf *Du Bus de Gisignies* is benoemd tot Zr. Ms. commissaris-generaal in de Oost-Indien. Wat de aan dit gewigtige ambt verbondene eigenschappen en bezoldiging betreft, daaromtrent is niets officieels bekend. Maar wat insgelijks zeker is, is, dat, op stellig verzoek van gemelden heer gouverneur, Z. M. het gouvernement van Zuid-Braband voor hem heeft gelieven te bewaren, om hetzelve bij zijne terugkomst weder te aanvaarden, en dat in de tijdelijke waarneming zal worden voorzien, op zoodanige wijze als Z. M., bij een nader besluit, zal bepalen.

De heer baron *van der Capellen*, thans gouverneur van de Nederlandsche bezittingen in Oost-Indien, keert naar Europa terug en zal waarschijnlijk het eiland Java verlaten hebben, alvorens de heer commissaris-generaal daar komt.

HAARLEM den 17 Augustus. De loterij van voorwerpen der Tentoonstellingen, die dezer dagen gesloten is, bestaat uit 17592 nummers, waarvoor 2932 prijzen zijn aangekocht, ter waarde van ruim ƒ 83,000 — Onder deze prijzen noemt men het verguld-bronzen uurwerk met 's Konings beeltenis te paard, van *Giesbr. cht*, N°. 2265, 2 d. gewaardeerd ƒ 800; de zware zilveren terrine van *Bennewitz*, N°. 2204, 2 d. ƒ 1525; de spiegel van *Nalop*, N°. 2473, 2 d. ƒ 1200; twee kristallen tafelkroonen, N°. 2402, 2 d. ƒ 400 en de kristallen kroon met 18 lichten, N°. 2403, 2 d. ƒ 500 van *IJdens*; de harp, N°. 2245, 1 d. ƒ 600 van *Winand*; het garnituur N°. 1607, 1 d. ƒ 635, van *Ploem* en *Colsoul*; de zilveren boulloir N°. 1570, 1 d. ƒ 600, van *Bonebakker*; het ledikant N°. 1058, ƒ 1100, van *Lehembre*; enz.

132ste Koninklijke Nederl. Loterij.
ZESDE KLASSE.

53ste Lijst. No. 5497, 19061, ieder een prijs van ƒ 1000.
54ste Lijst. No. 30283, een prijs van ƒ 1000.
55ste Lijst. No. 568, een prijs van ƒ 1000.
56ste Lijst. No. 10048, een prijs van ƒ 1000.
57ste Lijst. No. 31459, een prijs van ƒ 1000.
58ste Lijst. No. 14404, een prijs van ƒ 1000.
59ste Lijst. No. 8963, een prijs van ƒ 1000.
60ste Lijst. No. 31493, 10275, ieder een prijs van ƒ 1000, No. 16224, eene premie van ƒ 7500.
61ste Lijst. No. 21672, een prijs van ƒ 1000.
62ste Lijst. No. 21868, een prijs van ƒ 5000 en premie van ƒ 50,000, No. 1562, een prijs van ƒ 1000.
63ste Lijst. No. 31709, een prijs van ƒ 1000.
64ste Lijst. No. 22987, een prijs ƒ 1000, No 27838, een prijs van ƒ 2000, No. 5767, een prijs van ƒ 1000.
65ste Lijst. No. 19379, een prijs van ƒ 1000.
66ste Lijst. No. 5265, een prijs van ƒ 1000.

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda, van den 19 Augustus 1825.

		Gl.	Cs.
Het Mudde Tarwe	ƒ	6:	25
——— Rogge. (Oude)		3:	09
——— Rogge. (Nieuwe)		3:	56
——— Haver		00:	00
——— Boekweit		3:	31
Fijn Tarwen Meel of Bloem Ned. pond.		00:	28
Grof ——— idem		00:	00
Boter . . . idem		00:	60
Nieuwe Zand Aardappelen [Vat of Mudde].		2:	10
't ½ Ned pond Fijn Tarwe Brood		00:	14
De 1 — — Grof. idem.		00:	14
De 1 — — Boekweit		00:	14
De 3 — — Roggen Brood		00:	20
Het Ned Pond Rundvleesch		00:	40
——— Kalfsvleesch		00:	45
——— Schapenvleesch		00:	45
——— Versch Varkenvleesch		00:	35
——— Gerookt idem		00:	75
Het 500 pond Hooi		00:	00
——— Stroo [Rogge]		00:	00
Het 1000 Eiken Telhout		2:	55
——— Doof Hout		1:	55
De Kar Spaanders		3:	10
——— Struiken		3:	30
De 100 Mutsaard		2:	50

GENOOTSCHAP TOT ZEDELIJKE VERBETERING VAN GEVANGENEN.

Het Bestuur der Afdeeling *des Genootschaps tot zedelijke verbetering der Gevangenen* binnen deze stad, bestaande uit de Heeren Mr. *J. F. de Roij*, President; Mr. *C. J. van Heusden Jz.*, Secretaris; Mr. *C. J. F. van den Heuvel*, Thesaurier; *A. Werden*, *J. C. van Naerssen*, *P. L. Faes*, *N. P. Eelties* en *P. Kuyck van Houweningen*, Leden; van zijne vestiging bij deze kennis gevende, neemt tevens de vrijheid de ingezetenen binnen deze stad, alsmede in dit Arrondissement uit te noodigen tot deelneming; in het vertrouwen dat niemand, daartoe in de gelegenheid zijnde, zich zal willen onttrekken aan een Genootschap, welks bedoelingen zoo goed en liefderijk zijn, en 't welk, behalven eenen algemeenen bijval, ook de goedkeuring van Zijnen Majesteit den Koning zoo bijzonder geniet.

Tot de inschrijving voor het lidmaatschap staat, ten alle tijde, voor elk, gelegenheid open bij den Secretaris van het Bestuur der Afdeeling, tegen eene jaarlijksche contributie van *twee gulden en zestig cents*.

Het Bestuur voornoemd,
J. F. DE ROIJ, *President vt.*
Uit deszelfs naam,
C. J. VAN HEUSDEN Jz.,
Secretaris.

ADVERTENTIEN.

NB. Door de benoeming van den Heelmeester P. F. GRAULS, in het Bedelaarshuis der Kolonie, in de Provincie *Antwerpen*, is de plaats in de Gemeentens van Baarle-Nassau en Baarle-Hertog respective ressorterende, onder de Provincien van *Noord-Braband* en *Antwerpen*, vacant geworden: De Plaatselijke Besturen van beide dier Gemeentens, verlangen alzoo, een HEEL- en VROEDMEESTER, op een sortabel Tractement aan te stellen; wordende die geene, die hier naar willen staan, uitgenoodigd; om, onder overlegging van de wijze hunner bevoegdheid, in de *beide vakken*, en van goed en zedelijk Burgerlijk Gedrag, voor den 15 September aanstaande, in persoon of met vrachtvrije brieven te vervoegen bij de hoofden der Plaatselijke Besturen van een der beide Gemeentens, bij wien tevens nadere berigten, wegens de allezins gunstige gelegenheid dezer Gemeentens te bekomen zijn.

Namens de beide Besturen,
De Schout van Baarle-Nassau,
HENDRIKX.

*** Bij F. F. HOLLINGERUS PIJPERS, Boekhandelaar te *Breda*, zijn de volgende Nieuwe Werken te bekomen:

Frederik Köppen, Mengelingen, uit het gebied der Geschiedenis, nieuwere Staatkunde, Wijsbegeerte en Letterkunde. Eerste Deel. ƒ 2,05
L. B. Picard, De Kluchtige Avonturen van *Laurentius Giffard*, ten tijde der Fransche Omwenteling. De Twee Deelen » 7,20
D. Christ Muller, Het Meisje van Ithaka, of de kroon van Ulysses. De twee Deelen » 3,00
Sir *Walter Schot*, Redgauntlet. Eerste Deel. » 3,00
D. Bogue, Redevoeringen over het duizendjarig Rijk. » 2,60
A. C. Oudemans, Zedekundige en Staatkundige Galerij van den Graaf *de Ségur*. » 2,00
Julian Niemcewiez, Levi en Sara. Eene Joodsche Familie-Geschiedenis in Polen. » 2,50
J. A. Bakker, Proeven in het vak van Geschiedenis, Wijsbegeerte en Letteren. » 1,80

[*Het vervolg op den kant van deze blaadz.*)

Te BREDA bij F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, Boekdrukker & Boekverkooper.